

Alles mag Kinderverkrachting, polygamie, sekteleider in de cel, en toch... zomaar doorgaan

Door Ivo van Woerden

EEN JAAR GELEDEN ZAG DE WERELD HOE VROUWEN IN 19DE-EEUWSE KLEDIJ TOEKEKEN HOE MEER DAN 400 KINDEREN WERDEN WEGGEHAALD BIJ DE AMERIKAANSE FLDS-KERK. DE SEKTE EN ZIJN LEIDER STAAN NU VOOR DE RECHTER WEGENS FRAUDE EN SEKSUEEL MISBRUIK VAN KINDEREN. REVU BEZOCHT HET SEKTEDORP EN SPRAK MET EX-LEDEN.

Het huis van sekteleider en zelfverklaard 'profeet' Warren Jeffs is niet slechts één huis. Het is een heel huizenblok in het afgelegen dorpje Hilldale dat ligt op de grens van de staten Utah en Arizona aan de weg naar de Grand Canyon. Jeffs' gigantische terrein is ommuurd met bewakingscamera's op het zware hekwerk. Vanaf de stoffige straatkant zijn vier grote glimmende daken te tellen die boven het hekwerk uittorenen. Uit het raam hangt een meisje. Ze draagt de kleding die zo kenmerkend is voor de sekte van de Fundamentalistische Kerk van de Heiligen der Laatste Dagen (FLDS): een blauwe pioniersjurk die het lichaam van de hals tot de enkels bedekt. Haar haar zit in een typische gedraaide knot. 'Jeffs heeft minstens zeventig vrouwen en nog veel meer kinderen,' zegt ex-sektelid Lamont Barlow (30) die samen met jeugdvriend Jason Williams (32) een rondleiding geeft. 'Hopelijk wordt zij niet mishandeld.'

JARENLANG VERKRACHT

Een jaar geleden ging het nieuws de wereld over: vrouwen in 19de-eeuwse kledij keken toe hoe meer dan 400 kinderen werden geëvacueerd van hun landgoed Yearning for Zion in El Dorado, Texas. 'Ze hebben onze kinderen meegenomen,' snikten ze in de talkshow van CNN's Larry King en bij Oprah. 'Geef ze aan ons terug.' Aanleiding voor de inval en evacuatie was een telefoontje van een 14-jarig meisje dat vertelde dat ze mishandeld werd. De politie had daarmee eindelijk een reden om met grof geschut het mysterieuze en zwaar bewaakte terrein te betreden waar in *no time* een kalkstenen tempel was herrezen. Texas startte het grootste onderzoek naar kinderbijslagfraude in de geschiedenis van de Verenigde Staten. Twee weken geleden begon de rechtszaak tegen twaalf sekteleiden. Raymond Jessop (38) wordt verdacht van seksuele mishandeling van een minderjarige die hij eerst had getrouwd en van polygamie. De andere mannen staan terecht voor misdrijven van het niet melden van kindermishandeling tot seksueel misbruik en polygamie.

De overheid verdenkt de mannen van fraude doordat de FLDS-sekte drijft op het geloof in polygamie (zie kader op pagina 34). Het is volgens hen de enige manier om in het hiernamaals voor altijd gelukkig te worden en het eeuwige leven te vinden. Omdat polygamie wettelijk verboden is, trouwt een man binnen de FLDS-sekte alleen de eerste keer legaal. Soms gebeurt dat met een minderjarige. Met volgende vrouwen wordt het huwelijk door een priester gesloten, in hun ogen is dat net zoveel waard.

Tweede en derde vrouwen die kinderen krijgen van hun man kunnen hem wegens verdenking van polygamie niet als de vader aangeven bij het geboorteregister. Ze claimen dat ze alleenstaande moeders zijn, waardoor ze recht hebben op kinderbijslag. Met gezinnen van twintig tot dertig kinderen wordt de staat daarmee een flinke poot uitgedraaid.

'Ze maken er grof misbruik van,' zegt ex-sektelid Elissa Wall (22) die ondanks herhaaldelijk protest op haar 14de door Warren Jeffs werd uitgetrouwde aan haar neef Allen Steed. Ze werd jarenlang door hem verkracht. Wall klaagde Jeffs

OPGEPAKT

Warren Jeffs werd één van *America's Most Wanted* omdat hij tienermeisjes zou uit-huwelijken aan veel oudere mannen en zelfs bejaarden en hen daarmee aanzette tot verkrachting van minderjarigen. Hij sloeg in 2006 op de vlucht toen Elissa Wall aangifte tegen hem deed. Een agent in Nevada hield drie maanden later een rode Cadillac aan waarvan het kenteken er vreemd uitzag. Jeffs zat achterin. In de kofferbak trof de agent onder andere 54.000 dollar aan contanten, twee damespruiken, vijftien mobiele telefoons, walkietalkies, een politicscanner, een stapel creditcards en messen aan.

VEELWIJVERIJ. 'SEKTELEIDER WARREN JEFFS HEEFT MINSTENS ZEVENTIG VROUWEN EN NOG VEEL MEER KINDEREN.'

UIT DE GROND GESTAMPT. DE 8 MILJOEN DOLLAR KOSTENDE FLDS-TEMPEL BIJ ELDERADO, TEXAS.

CORBIS

'Ook de politie is niet te vertrouwen. Die bestaat uit aanhangers van de kerk'

aan voor medeplichtigheid aan die verkrachtingen en kreeg hem achter tralies. Haar verhaal en dat van de opkomst van Jeffs schreef ze op in haar boek *Stolen Innocence*. Sinds die tijd fungeert ze als FLDS-expert. 'Warren zegt dat de buitenwereld zondig is en dat je daarom van hen kunt nemen wat je wilt.'

HUILENDE MOEDERS

Na de evacuatie in Texas werd bij de kinderen DNA verzameld. Maar omdat DNA-gegevens van de ouders grotendeels ontbraken, kon de overheid slechts bij één minderjarig meisje aantonen dat ze zwanger was van een volwassen man. Het meisje is bij een pleeggezin onderbracht.

Wall was bij die inval om de politie te coachen in de omgang met de sekteleiden en de kinderen: 'Ik heb meerdere zwangere minderjarigen gezien. Jammer dat er te weinig tijd was om genoeg bewijs te kunnen verzamelen.'

'Amerikanen kunnen er niet tegen om huilende moeders bij Larry King te zien, helemaal als ze die tranen laten omdat ze hun kinderen missen,' zegt Roger Hoole, advocaat van de ex-sekteleiden in Salt Lake City. De druk vanuit de samenleving en de media werd steeds groter waardoor alle andere kinderen aan hun moeders werden teruggegeven. 'De overheid had moeten zeggen: je mag je kind ophalen als je kunt bewijzen dat het van jou is door je eigen DNA af te geven. Dan hadden ze in kaart kunnen brengen bij hoeveel verschillende vrouwen de mannen kinderen op de wereld hebben gezet. Met dat bewijs hadden ze ze wegens fraude voor de rechter kunnen dagen.'

INVALID. 'IK HEB MEERDERE ZWANGERE MINDERJARIGEN GEZIEN BIJ DE POLITIE-ACTIE.'

CORBIS

Hij zucht: 'Nu kan het seksueel misbruik gewoon doorgaan en is er zelfs een averechts effect: de sekte is door de mislukte afhandeling van de inval nog geheimzinniger gaan leven om een nieuwe te voorkomen.'

ONTSNAPT

Lamont Barlow is getrouwd met Elissa Wall. Hij hielp haar ontsnappen uit het sektedorp en ondersteunde haar tijdens het proces tegen Warren Jeffs. Hij spreekt geregeld met jeugdvriend Jason Williams af die in het nabijgelegen Hurricane woont. Vreemd dat ze niet zo ver

mogelijk van alle wantoestanden zijn gaan wonen. 'Maar onze familie woont er nog,' verklaart Barlow. 'Stel dat ze onze hulp nodig hebben, dan willen we er kunnen zijn.'

De voorwaarde die hij met Jason aan een rondleiding stelde, was dat het vanuit een geblindeerde auto gebeurde. 'Als ze ontdekken dat we er zijn, kan dat grote gevolgen voor de familie hebben.'

Daarom draagt hij ondanks de zwarte autoramen ook nog een zonnebril. 'Ook de politie is niet te vertrouwen,' zegt Barlow. 'Die bestaat uit aanhangers van de kerk.'

De sekte gelooft dat Jeffs Gods vertegenwoordiger is – zijn levende profeet op aarde. Warren volgde zijn vader, profeet Rulon op. Toen Rulon oud en ziek werd, trad Warren op als zijn woordvoerder. Nadat Rulon stierf beweerde Warren een goddelijke openbaring te hebben gehad: hij was de nieuwe profeet. En zo geschiedde.

Warren Jeffs bepaalt alles: wie waar woont, wie met wie trouwt en wie wel en niet waardig genoeg is om mee te gaan naar het hiernamaals als de wereld wordt vernietigd (en dat is al decennia lang 'ieder moment'). Barlow: 'Daarmee heeft hij alle macht en kan hij je in een handomdraai alles van je afnemen wat je lief is.'

GEKIDNAPT

De huidige sekteleiden houden liever hun mond tegen de media. Als ze al iets in het openbaar zeggen, dan benadrukken ze vooral hoe gelukkig ze zijn. Maar uit de verhalen van de ex-sekteleiden blijkt dat dat komt door de macht die Jeffs heeft. Williams geeft een voorbeeld. Hem werd toe-vertrouwd dat hij nooit in de hemel zou komen omdat hij de vrouw trouwde op wie hij daadwerkelijk verliefd was. Volgens Jeffs stal hij daarvoor van de sekte. Nadat Williams beterschap beloofde en zich opnieuw liet dopen, werden zijn vrouw en kinderen alsnog door de kerk gekidnapt en bij een andere man ondergebracht. Zijn familieleden moesten hem bovendien als niet geboren beschouwen.

'Ik was ten einde raad,' zegt Williams, 'mijn zus belde dat ze me nog één keer wilde zien. We spraken af en ze duwde een zak in mijn handen met onze foto's en andere herinneringen. Ze zei: 'Je bent dood voor mij.' Williams wist uiteindelijk via de rechtbank wel de voogdij over zijn zoon terug te krijgen.

We passeren een huis met UEP op de gevel. Het United Effort Plan bezit en beheert alle grond en huizen binnen het gebied waar de sekte woont. Aan het roer van de stichting staat de profeet. Wie in zijn ogen niet meer 'waardig' is, wordt door de UEP uit huis en van het land gezet. Het overkwam Brent Jeffs, Warrens eigen neef. 'Toen we op een dag thuiskwamen, was ons huis afgesloten met metalen kettingen. We mochten

POTTENKIJKERS. BOZE SEKTELEDEN ACHTERVOLGEN DE FOTOGRAAF DIE HEN WILDE FOTOGRAFEREN.

er niet meer in. Warren bleek te hebben besloten dat mijn vader, zijn broer, niet meer waardig was en gooide hem eruit.' Brent Jeffs geeft nog een ander schokkend voorbeeld van het (machts)misbruik van oom Warren. 'Ik was een opstandig kind. Toen ik 5 was, nam hij me apart in de badkamer naast zijn kantoor.

HET GELOOF

De geschatte 10.000 aanhangers van de FLDS-sekte geloven dat God hen heeft uitverkoren. Ze hebben dezelfde oorsprong als de mormonen met het verschil dat die laatsten polygamie hebben afgezworen. Ze geloven dat als het einde der tijden komt God ze zal opnemen in zijn hemelse koninkrijk. In de celestiale hemel word je onsterfelijk en zelfs een God om over je eigen planeet te regeren. Anticonceptie is des duivels omdat de FLDS-aanhangers geloven dat de kinderen die ze hier op aarde voortbrengen de latere bewoners van die planeten worden. Hun profeet op aarde bepaalt alles. Hij beslist welke samenstellingen van mannen en vrouwen het beste werken om toegang tot de hemel te krijgen. Liefde heeft daar niets mee te maken. Soms beslist hij dat een vrouw met haar kinderen weg moet bij de vader en beter met een andere man kan trouwen. Zodra een nieuw huwelijk wordt gesloten, denkt men dat God het DNA van de kinderen op miraculeuze wijze omzet naar die van de nieuwe vader. Ze krijgen dan ook zijn naam.

Hij duwde me over de rand van de badkuip en verkrachtte me.' Dat ging jaren door. Brent Jeffs vermoedt dat zijn twee broers ook door oom Warren zijn verkracht. Beiden pleegden later zelfmoord.

In het sektedorp is de angst om alles te verliezen bijna tastbaar door de beklemmende sfeer. Barlow en Williams wijzen naar jonge meisjes die gehurkt op een akker zitten en, ondanks dat het zaterdagavond is, hard werken. De kuiven op hun voorhoofd steken boven het gewas uit. Ook zij kijken verschrikt op als we voorbijrijden.

In de plaatselijke en opvallend moderne supermarkt worden we al snel argwanend aangesproken. 'Heb je alles gevonden wat je zocht?' blaft een jongeman in 19de-eeuwse kleding zonder een antwoord te verwachten. We moeten weg.

OPLICHTER

Warren Jeffs kreeg een levenslange straf voor het meewerken aan de verkrachting van een minderjarige. In de staat Utah is dat net zo strafbaar als de verkrachting zelf. Een week geleden is hij in hoger beroep gegaan tegen zijn veroordeling in Utah.

Het lijkt gek dat men, ondanks dat Jeffs al meer dan twee jaar achter de tralies zit, nog steeds zo in angst leeft. Tijdens het proces dat tot zijn veroordeling leidde, werden beelden vertoond van de bewakingscamera uit de gevangenis. Jeffs zegt er tegen zijn bezoekende broer dat hij lange tijd was bevangen door de duivel: 'Ik ben niet de profeet.'

Elissa Wall herinnert het zich nog goed. 'Toen dacht ik: en nu weet iedereen eindelijk de waarheid. Hij is een oplichter!' Maar er veranderde niets. 'Ze denken dat de buitenwereld de video

'Toen ik 5 was, nam hij me apart in de badkamer naast zijn kantoor. Hij duwde hij me over de rand van de badkuip en verkrachtte me'

HERSENSPOELEN. HET VORMEN VAN EEN EIGEN MENING WORDT SNEL AFGELEERD OP DE ALTA ACADEMY, DE FLDS-SCHOOL. 'VRAGEN HAD GEEN ZIN, OMDAT ALLES BINNENKORT TOCH VOORBIJ WAS.'

met zijn bekentenis in elkaar heeft geknutseld en dat dit een test voor hun geloof is.'

Ze vangt geregeld jongeren op die net als zij aan de ijzere greep van de sekte proberen te ontsnappen en die haar de nieuwste informatie geven. Wall: 'Mensen blijven hem in de gevangenis bezoeken en om advies vragen. Bovendien vertellen de mannen die door Warren vlak onder hem in de kerkgelederen zijn aangesteld de gemeente uit naam van Jeffs wat ze moeten doen.'

Het vormen van een eigen mening wordt al heel jong afgeleerd op de Alta Academy, de FLDS-school. Wall had er les: 'Zodra je iets vreemd vond en daarnaar vroeg, werd je verteld dat het binnenkort toch allemaal voorbij was en dat vragen stellen

daarom geen zin had. We moesten het denkbeeldig op een plankje zetten en het op Judgement Day maar aan God vragen.'

Voordat Jeffs profeet werd, was hij de hoofdmeester op de Alta Academy. 'We leerden bij geschiedenis niet meer dan wat er in de grondwet staat, waarbij vooral de vrijheid van geloof steeds werd benadrukt,' zegt Wall. 'Televisie kijken is verboden en de FLDS heeft een eigen radiozender die voornamelijk kerkelijke liedjes uitzendt. Thuis lees je uit Warrens vele geschriften of uit de boeken die zijn goedgekeurd door de profeet. Je wordt gehersenspoeld.'

In de bergen bij Salt Lake City ligt de Alta Academy er verlaten bij. Het gebouw staat op instorten en wordt niet meer gebruikt. Advocaat Roger Hoole

vertelt over een gangenstelsel in de FLDS-school en wijst naar een paneel in de muur. 'Dit was een geheime opbergplek voor als de politie een inval zou doen.' Vrouwen en kinderen konden zich hier verstoppen.'

VRIJHEID VAN RELIGIE

Jeffs grootste troef is dat een flink deel van het geld dat de UEP beheert onvindbaar is voor de autoriteiten. Het staat niet op een bankrekening en zit niet in een kluis, maar wordt als privékapitaal beheerd door zijn aanhangers. Jeffs hoeft maar een openbaring te hebben gehad waarin hij van boven doorkrijgt dat hij de beste advocaten moet inhuren en de sekteleiden geven hem genoeg geld om dat te kunnen bekostigen.

Ze krijgen er ook iets voor terug. 'De UEP zorgt voor levensmiddelen die de leden tegen inkoop-prijs kunnen kopen,' vertelt Wall. 'Het nadeel is dat sekteleiden die later de sekte achter zich weten te laten, niet begrijpen hoe ze zich moeten redden. Ze hebben nooit huur of een hypotheek hoeven te betalen. Het leven buiten de sekte is duur en eng. Niet voor niets is ons aangeleerd dat alles wat bij de buitenwereld hoort, slecht is en niet te vertrouwen.'

Het blijft ook vreemd dat een sekte die zo in het nieuws is geweest wegens kindermishandeling in een land als de Verenigde Staten ongehinderd kan blijven doorgaan met hersenspoeling en het uithuwelijken van minderjarige meisjes aan volwassen mannen, soms zelfs bejaarden.

'Zolang die praktijken plaatsvinden vanuit een geloofsovertuiging is het in Amerika haast onmogelijk om in te grijpen,' zegt advocaat Hoole. 'De vrijheid van religie staat in de grondwet en daar wordt te pas en te onpas mee geschermd.'

Elissa Wall: 'De inval in Texas is niet geworden wat de overheid had gehoopt, maar het heeft de FLDS wel laten schrikken. Bovendien hebben de geëvacueerde kinderen een klein beetje van de buitenwereld gezien en hopelijk ontdekt dat de mensen buiten de sekte niet alleen maar slecht zijn, maar dat ze zelfs beter af zijn zonder Jeffs en al zijn manipulatie.'

Legalisering van polygamie zou de spiraal van geheimzinnigheid kunnen doorbreken. 'Daarmee neem je de angst om opgepakt te worden weg,' zegt Hoole. 'Ze hoeven dan niet meer te schuilen en zouden makkelijker in contact met de buitenwereld kunnen komen. Meer openheid leidt tot minder excessen.'

Er is al een klein lichtpuntje in de vorm van het restaurant The Merry Wives Cafe. Het ligt langs de weg naar de Grand Canyon en heeft drie vrouwen in het logo die boven een geurende kookpot staan. Barlow kijkt ernaar en schudt zijn hoofd: 'Wat je daar uitgeeft, gaat allemaal naar de profeet. Van mij krijgen ze niets meer.'

Reageren? reactie@revu.nl

NIVEA
FOR MEN

**LANGE
DAG?
LAAT JE
ZIEN!**

ENERGY Q10 LIJN

- ■ SCHEERGEL
- ■ AFTERSHAVE BALSEM
- ■ GEZICHTSCRÈME
- ■ ANTI-WALLEN OOGROLLER

WAT MANNEN WILLEN